

PAASTUAJA III PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine 2Mo 3:1-8a.13-15)

Lugemine teisest Moosese raamatust:

Neil päevil hoidis Mooses oma äia, Midjani preestri Jitro lambakarja. Ühel päeval läks Mooses ühes karjaga üle lageda ja jõudis Jumala mäe Hoorebi juurde. Ja seal ilmutas end talle Issanda ingel tuleleegis, mis põles keset kibuvitsapõõsast. Mooses nägi, ja vaata: kibuvitsapõõsas põles leegiga, kuid ei põlenud ära. Aga Mooses mõtles: “Ma lähen ja vaatan seda imelikku asja, miks põõsas ära ei põle.”

Kui Issand nägi, kuidas Mooses lähemale tuli, et paremini näha, hüüdis Jumal teda kibuvitsapõõsast ja ütles: “Mooses, Mooses!” ja tema vastas: “Siin ma olen.” Jumal ütles: “Ära tule lähemale, ja võta sandaalid jalast, sest see paik, kus sa seisad, on püha maa.” Ja Issand jätkas: “Mina olen sinu vanemate Jumal, Aabrahami Jumal, Iisaki Jumal ja Jaakobi Jumal.” Aga Mooses kattis oma näo kinni, sest ta kartis näha Jumalat. Ja Jumal ütles: “Ma olen küllalt näinud oma rahva viletsust Egiptuses ja olen kuulnud nende kaebeid nende rõhujate vastu. Ma tunnen nende rõhutust hästi. Sellepärast olen ma alla tulnud neid egiptlaste käest välja rebima ja viima neid sellelt maalt viljakale ja avarale maale, mis voolab piima ja mett.”

Mooses vastas Jumalale ja ütles: “Vaata, kui ma lähen Iisraeli laste juurde ja ütlen neile: teie vanemate Jumal on mind läkitanud teie juurde, aga nemad küsivad minult: kuidas on tema nimi? Mida ma siis pean neile vastama?”

Aga Jumal kostis: “Ma olen see, kes ma olen; ütle Iisraeli lastele nõnda: “Mina olen” on mind läkitanud teie juurde.” Ja Jumal ütles Moosesele veel: “Teie esiisade Jumal, Aabrahami Jumal, Iisaki Jumal ja Jaakobi Jumal saatis mind teie juurde. See on minu nimi igavesti ja nii peab mind hüütama põlvest põlve.”

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 103:1-2. 3-4. 6-7. 8.11. R:8)

R: Issand on armuline ja halastaja.

Kiida, mu hing, Issandat
ja kõik, mis minu sees on, tema püha nime.

Kiida, mu hing, Issandat
ja ära unusta kõiki tema heategusid.

R:

Tema annab sulle andeks kogu su ülekohtu,
teeb sind terveks kõikidest haigustest.

Ta päästab sinu elu hukatusest,
kroonib sind helduse ja halastusega.

R:

Issand teeb õiguse tegusid,
mõistab õiglast kohut neile, kellele liiga tehakse.

Tema andis Moosesele teada oma teed,
ilmutas Iisraeli lastele oma tegudest.

R:

Issand on halastaja ja armuline,
kannatlik ja rikas heldusest.

Nii kõrgel kui kõrgel on taevas üle maa,
nii suur on tema halastus neile, kes teda kardavad.

R:

Nii kaugel kui koit on loojangust,
nii kaugemale viib ta meist meie patud.
Otsekui isa halastab oma laste peale,
nõnda halastab Issand kõikide peale, kes teda kardavad.

R:

(Teine lugemine 1Ko 10:1-6.10-12)

Lugemine püha apostel Pauluse esimesest kirjast korintlastele:

Ma tuletan teile meelde, vennad, et kõik meie esiisad käisid Jumala pilve all ja läksid läbi mere. Ning nad kõik ristiti Moosese pilves ja meres. Nad kõik sõid ühtsama vaimulikku rooga ja jõid ühtsama vaimulikku jooki, sest nad jõid vaimulikust kaljust, mis käis nendega kaasas. Aga see kalju oli Kristus. Ometi polnud suurem osa neist Jumalale meele järgi ja nad leidsid oma otsa kõrbes. Aga see on sündinud meile hoiatuseks, et me ei himustaks kurja, nii nagu nemad lasid kurjal enda üle valitseda. Seepärast, ärge nurisege, nii nagu nurisesid mõned nende seast ja said otsa hukkaja käe läbi. Ning see, mis sündis, oli neile tulevaste sündmuste ettekuulutuseks, meile aga manitsuseks, sest meie näeme aegade lõppu. Sellepärast, kui keegi arvab end seisvat, siis olgu ta valvel, et ta ei langeks.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Mt 4:17)

Parandage meelt,
sest taevariik on lähedal.

(Evangeelium Lk 13:1-9)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Sel ajal tuli Jeesuse juurde inimesi, kes jutustasid talle galilealastest, kelle oli Pilaatus lasknud tappa siis, kui nad loomi ohvriks tõid. Ja Jeesus hakkas kõnelema ning ütles: “Kas te arvate, et need galilealased olid suuremad patused kui kõik teised galilealased, et see just nendega sündima pidi? Sugugi mitte, ütlen ma teile, vaid kui te ei paranda meelt, lähete niisamuti hukka. Või arvate teie, et need kaheksateist, kes jäid Siiloo torni alla, kui see kokku varises, ja said surma, olid suuremad süüdlased kui kõik teised inimesed, kes elavad Jeruusalemmas? Ma ütlen teile: mitte sugugi! Vaid kui te ei paranda meelt, lähete kõik niisamuti hukka!”

Ja ta rääkis neile tähendamissõna: “Ühel inimesel oli viigipuu, mis oli istutatud tema viinamäele. Ja ühel päeval tuli ta sellelt puult vilja otsima, aga ei leidnud. Siis ütles ta viinamäe aednikule: “Vaata, kolm aastat käin ma sellelt viigipuult vilja otsimas, kuid ei leia. Raiu ta maha, miks ta maad raiskab!” Aga aednik vastas ning ütles talle: isand, jäta ta veel selleks aastaks, et ma saaksin ta ümber kaevata ja talle väetist anda. Ehk hakkab ta siis vilja kandma. Kui aga mitte, siis raiu ta maha.””

See on Issanda sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, mida me oleme oma elus head teinud? Kui tihti me seda endalt küsime? Äkki oleme meie need, kes on võrreldavad viljatu viigipuuga, kellele on antud viimane võimalus, viimane armuaasta, ja kelle ees on ainult kaks valikut: kas hakata vilja kandma või saada maha raiutud.

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, kas te arvate, et need galilealased tänasest evangeeliumist olid suuremad patused kui kõik teised galilealased, suuremad patused kui teie ise siin ja praegu, et nad tapeti?

“Sugugi mitte, vaid kui te ei paranda meelt, lähete niisamuti hukka...” Nii nagu nemad, kas siis nika meie?

Aga... aga kuidas siis nii! Jumal on ju armastus, temal pidavat olema ühest pöördunud patusest rohkem rõõmu kui üheksakümne üheksast õigest! Nii et taevariigi kõige kõrgemal õrrel peaksid seega istuma enamasti endised rõõvlid, vargad ja mõrtsukad, kes viimasel hingetõmbel oskasid pea igavese hukatuse silmusest välja libistada ja piiksatada: “Issi, ma enam ei tee...”

Oleme piiblist lugenud sedagi, et Jumal laseb oma päikesel tõusta kurjade ja heade üle. (Mt 5:45) Ja kui tänane evangeelium kinnitab, et ootamatu surm võib tabada igauht, siis pole ka kahtlust, et Jumal surmasaanute seast omad ära tunneb ja lambaid sikkudest eristada oskab. Sest, mis teha, kõigele lisaks on ta ju veel ka õiglane kohtumõistja. Nagu Jeesus on kinnitanud: “Mina ei saa iseenesest teha midagi. Ma mõistan kohut nõnda, nagu ma kuulen, ja minu otsus on õiglane, sest ma ei otsi enda tahtmist, vaid tema tahtmist, kes minu on saatnud.” (Jh 5:30)

Kuidas seda pundart nüüd lahti harutada? Sest kui Jumal on armastaja ja halastaja ning kohtleb kurjategijaid ja süütuid inimesi samaväärselt, siis ei ole ta ju mitte õiglane, vaid meelevaldne!

Põhimõtteliselt on sellel probleemil kolm teoreetilist lahenduskäiku. Esiteks võib üritada piibliteksti ridade vahelt välja võluda mingid kriteeriumid, mille järgi saaks oletada, kust läheb piir halastuse ja õigluse, andestuse ja karistuse vahel, ning määrata kindlaks patuseaste, mille järgi saavad ühed natuke rohkem taevasse kui teised. Umbes nii, et mõned saavad taevasse ainult ülakeha võrra, nii et jalad põlevad põrgus... aga kui neil on eluaeg olnud külmad jalad, siis võiks selles isegi midagi positiivset leida! Või siis nii, et mõnedel patustel tuleb igaveses lõppematus hukatuses viibida “natuke lühema” lõputu igaviku võrra.

Teiseks väga levinud meetodiks on soovmõtlemine, see tähendab et kõik, mis inimesele ei sobi, tuleb pühkida nagu tolm vaiba alla ja öelda lihtsalt, et seda ei ole olemas. Jumala arm katab kõik inimese pahateod, nii et tee mida sa siin maa peal tahad, aga ega Jumal sinu õndsakstegemisest lõpuks ikka ei pääse.

Paraku ei ole äsjakirjeldatud meetoditega saavutatud seletused eriti veenvad. Mis oleks siis mõistlikuks lahenduseks? Ausalt öeldes ei jää antud olukorras muud üle kui kolmas võimalus: tunnistada, et inimene seisab siin silmitsi paradoksiga – vastuoluga, mida ta ei suuda ka parima tahtmise juures lahendada. Nimelt, kuidas saavad korruga toimida kolm nii vastuolulist komponenti: saatuse poolt antud katsumused, õiglane karistus pattude eest, ja pattude andeksandmine.

Seega pole ainult ja ainult Jumala armu peale lootmine kõige targem tegu. Arvestada tuleb ka

võimalusega, et kui me ei täida Jumala seadusi, kui me ei võta kanda oma risti, siis võib taevasse kohtu õiglane otsus saata meid igavesse hukatusse.

Armsad õed ja vennad, meie võime mõelda või uskuda mida iganes, aga maailma põhiolemus sellest ei muutu. Juba koolis õppisime ajalootunnis nii saja-aastasest sõjast, kui kolmekümneaastasest sõjast, esimesest ja teisest maailmasõjast. Selle järele tulid ju Korea sõda, Vietnami sõda ja kaks Iraagi sõda. Nüüd oleme taas olukorras, kus sõda on jõudnud Euroopasse, ja kui see, mis toimub Ukrainas, ei laiene kolmandaks maailmasõjaks, mis hävitab kogu inimkonna, siis võime olla kindlad, et neid sõdu puhkeb tulevikuski veel ja veel.

Jumala arm annab lootuse, et väljapääs on olemas. Jumala õiglus tähendab seda, et inimese käitumine on tema edasise saatuse ja igavikuperspektiivi jaoks oluline. Aga kui palju või kui vähe annab meie Looja meile elupäevi, ning miks ja kuidas kavatseb ta meid selles maailmas proovile panna, sellele saame vastuse edasises elus – kuid lõpliku hinnangu alles kord Jumala kohtu ees.

Mida julgemalt me suudame sellele reaalsusele silma vaadata, seda paremini suudame täita Jumala tahet maailmas, kus headuse eristamine kurjusest on sageli keeruline. Amen.